

TARTUNTATAUTILAIN MUKAINEN PÄÄTÖS KOSKIEN VARHAISKASVATUKSEN JA PERUS- OPETUKSEN TILOJEN KÄYTTÄMISTÄ

ASIAN TAUSTAA

Valtioneuvosto on 16.3.2020 antanut suosituksen, jonka mukaan koulujen, oppilaitosten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen sekä kansalaisopistojen ja muun vapaan sivistystyön tilat suljetaan ja lähiopetus niissä keskeytetään uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lapin aluehallintovirasto on tartuntatautilain 58 §:n nojalla antanut 17.3.2020 päätöksen LAAVI/462/2020 edellä mainittujen tilojen sulkemisesta. Lapin aluehallintovirasto on tartuntatautilain 58 §:n nojalla antanut 23.3.2020 päätöksen LAAVI/489/2020, joka on korvannut 17.3.2020 annetun päätöksen. Päätös on ollut voimassa 13.4.2020 klo 24:00 saakka.

Valtioneuvosto on 30.3.2020 päättänyt jatkaa koronavirustartuntojen leviämisen hidastamiseksi ja riskiryhmien suojelemiseksi aiemmin päätetyt rajoitustoimia 13.5.2020 saakka ja antanut 31.3.2020 valmiuslain 8 §:n nojalla asetuksen (174/2020) valmiuslain 86, 88, 93, 94 ja 109 §:ssä säädettyjen toimivaltuuksien käytön jatkamisesta.

Valtioneuvosto on 6.4.2020 antanut asetuksen varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämisvelvollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista (191/2020). Asetuksella on säädetty hallituksen linjausta vastaavista opetuksen ja koulutuksen järjestämisvelvollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista 13.5.2020 saakka.

Lapin aluehallintovirasto on tartuntatautilain 58 §:n nojalla antanut 8.4.2020 päätöksen LAAVI/595/2020 aikaisemmin mainittujen tilojen sulkemisesta. Päätös on voimassa 13.5.2020 saakka.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 30.4.2020 päättänyt, että valmiuslain nojalla varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämisvelvollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista annettua asetusta ei enää jatketa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa 13.5.2020 jälkeen ja että epidemian leviämistä yhteiskunnassa rajoitetaan

varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta tartuntatautilain nojalla. Periaatepäätöksen mukaan aluehallintovirastot antavat tartuntatautilain nojalla päätökset, joilla pyritään turvaamaan oppilaiden yhdenvertainen oikeus opetukseen ja samalla turvaamaan oppilaiden sekä koulussa työskentelevien aikuisten terveysturvallisuus.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen yhteydessä on arvioitu, että tilat voidaan ottaa käyttöön edellyttäen, että opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tätä tarkoitusta varten antamaa ohjeistusta noudatetaan tiloja käytettäessä. Ohjeen mukainen käytännön järjestäminen suoritetaan toteuttaen kunnan omaa tartuntatautilain 9 §:n mukaista tehtävää tartuntatautien vastustamistyössä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on aluehallintovirastoille 6.5.2020 osoittamassaan kirjeessä kehottanut aluehallintovirastoja selvittämään tartuntatautilain 58 §:ssä tarkoitettujen edellytysten olemassaoloa sekä tekemään päätökset, joilla asetetaan tarvittavat välttämättömät rajoitukset varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen käytettävien päiväkotien ja oppilaitosten tilojen käytölle 13.6.2020 asti.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Lapin aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla, että sen toimialueen kunnissa (Enontekiö, Inari, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Tornio, Utsjoki, Ylitornio) sijaitsevien varhaiskasvatustilain (540/2018) sekä perusopetuslain (682/1998) mukaista varhaiskasvatusta ja opetusta antavien päiväkotien ja oppilaitosten tiloja voidaan käyttää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen antamiseen jäljempänä esiin tuoduin edellytyksin. Määräys on voimassa ajalla 14.5.2020 - 13.6.2020.

1. Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 11.5.2020 antamaa oheista ohjetta (liite).

2. Ohjeen mukainen käytännön suunnittelu ja toiminnan järjestäminen on suoritettava toteuttaen kunnan omaa tartuntatautilain 9 § mukaista tehtävää tartuntatautien vastustamistyössä.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan virus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Riski tartunnan saamiselle on kohonnut koko maassa ja Suomessa on varauduttu laajempaan epidemiaan. Epidemia etenee eri tahdissa eri puolilla maata.

Suomessa vallitsee koronavirustilanteen vuoksi poikkeusolot. Tartuntoja on todettu jokaisessa maakunnassa. Suomessa koronavirusepidemian kasvu on pysähtynyt rajoitustoimien ja hygieniakäyttäytymisen selvän parantumisen vuoksi. Epidemia on tasaantumassa, mutta edelleen on olemassa uhka epidemian uudelleen kiihtymisestä. Virusta kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Laajalla testaamisella, tartuntaketjujen jäljittämällä, sairastuneiden eristämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Valtioneuvoston 30.4.2020 antamaan periaatepäätökseen sisältyy sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen epidemiologinen arvio varhaiskasvatusta ja kouluja koskevien rajoitteiden poistamisesta. Arvion mukaan alle 16-vuotiaiden varhaiskasvatusta ja opetusta oppilaitoksissa koskevat rajoitukset eivät ole enää siinä määrin ja samalla tavalla toteutettuna välttämättömiä kuin valmiuslain toimivaltuuksien käyttöönoton yhteydessä, koska epidemian leviämistä on onnistuttu

voimakkaasti estämään. Kansainväliset kokemukset ovat lisäksi osoittaneet, että lapset eivät ole merkittävä ryhmä epidemian leviämisen kannalta, joten koulujen asteittainen suunniteltu avaaminen on epidemiologisesta näkökulmasta turvallista sekä oppilaille että henkilökunnalle.

Perusoikeuksien ja lapsen edun toteutumiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että voimassaolevat rajoitustoimenpiteet puretaan hallitusti siten, että varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestäjät noudattavat ohjeistuksia hygienia- ja muista järjestelyistä. Näin ollen tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8 ja 9 §, 12, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Sari Kempainen (puh. 0295 017 350, sähköposti sari.kempainen@avi.fi).

Ylijohtaja

Kaisa Ainasoja

Aluehallintoylilääkäri

Sari Kempainen

LIITE

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön ohje opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lapin aluehallintovirastossa 11.6.2020 saakka. Päätöksen nähtävillä asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Alueen kunnat ja kuntayhtymät
Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä
Lapin poliisilaitos
Lapin pelastuslaitos
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja LAAVI/700/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/700/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ainasoja Kaisa 12.05.2020 08:47

Esittelijä Kemppainen Sari 12.05.2020 08:05